

De scholen zijn weer begonnen

Tegen de tijd dat de zomervakantie voorbij is, hangen ze in Arnhem en omgeving op meerdere plaatsen van die spandoeken op met de tekst "*de scholen zijn weer begonnen*". Op zich is die tekst niet altijd juist, aangezien die spandoeken er al hangen nog voordat de scholen daadwerkelijk begonnen zijn. Ik vermoed dat het te duur is om het beginnen van de scholen eerst aan te kondigen en in het weekend voordat het echt zover is al die mededelingen te vervangen door de mededeling die er nu altijd even te vroeg hangt. Vorig jaar is zo'n spandoek tot in juni blijven hangen, wat mogelijk de effectiviteit van de mededeling enigszins ondergraaft. Misschien was de gemeente Arnhem van mening dat het plaatselijke onderwijs wat langzaam op gang kwam en heeft men dat spandoek daarom maar laten hangen.

Ik weet dat ze die spandoeken ophangen om automobilisten tot enige voorzichtigheid te manen nu scholieren weer dagelijks de gang naar school maken. Blijkbaar gaat men ervan uit dat scholieren in de zomer het land verlaten hebben of binnen achter beeldschermen zitten, zodat tijdens die periode voorzichtigheid wat minder geboden is.

Het ophangen van die spandoeken geeft voor mij altijd wel aan dat de zomervakantie bijna voorbij is, dus ik moet toegeven dat ik er toch wel met enige gemengde gevoelens naar kijk. Prima dat we weer beginnen en tegelijkertijd jammer dat de zomervakantie weer voorbij is. Ik zal niet de enige zijn waarbij dat zo werkt. Ik ben nu in ieder geval zover dat mijn gevoelens gemengd zijn, als leerling was daar bij mij vrijwel geen sprake van, moet ik toegeven. Maar ik kan me eigenlijk ook geen vakantie herinneren waarin ik me verveeld heb. En dat wilde op school wel eens anders zijn.

De hogescholen zijn weer begonnen

Ze mogen trouwens ook wel spandoeken gaan ophangen met de tekst "*de hogescholen zijn weer begonnen*". Ik heb de eer om vlak bij een vestiging van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen te wonen. De aanwezigheid van de HAN heeft een voortdurende stroom studenten tot gevolg die zich op verschillende manieren tussen de instelling en Station Presikhaaf voortbewegen, waarbij ze altijd aan hun kindertijd worden herinnerd, omdat ze daarbij de plaatselijke kinderboerderij passeren. Dat studenten wel eens wat willen zwabberen als ze tijdens de introductie naar hun slaapadres gaan, wist ik ook wel, maar nu vindt dat zwabberen ook broodnuchter plaats, omdat ze er maar al te vaak vanuit gaan dat lopen of fietsen en het bestuderen van een smartphone optimaal te combineren is. Het is maar goed dat het pad langs de kinderboerderij sinds een jaar of twee geen doorgaande weg meer is.

Beoordelingsgesprek

De start van het hogeschooljaar werd in mijn geval gecombineerd met het alsnog houden van het jaarlijkse beoordelingsgesprek: we waren er voor de zomervakantie nog niet aan toegekomen. Dit is in mijn geval een onderneming met een wat voorspelbare uitslag, ik ontvang al 30 jaar lang het predicaat '*goed*'. Ik laat het aan uw beoordelingsvermogen over of daaruit de conclusie getrokken kan worden dat ik een stabiel persoon ben. Eigenlijk moet ik zeggen dat het begin van

het hogeschooljaar werd gecombineerd met een poging tot het houden van een beoordelingsgesprek. Dat komt omdat ik altijd een wat aparte werksituatie heb gehad: wonen in Arnhem, werken in Leeuwarden. Is al dertig jaar zo. Je zou kunnen zeggen dat ik al aan het flexibiliseren was toen het hoger beroepsonderwijs dat woord nog moest uitvinden. Ik ga niet het hele fusie- en ontvlechtingverhaal vertellen dat mijn instelling en haar te talrijke rechtsvoorgangers hebben ondergaan, maar wel dat het Van Hall Larenstein nu twee vestigingen heeft: in Leeuwarden en in Velp.

Af en toe is dat wel eens lastig, zeker als ik me netjes op het juiste tijdstip bij de receptie in Velp meld om het gesprek met de voorspelbare uitkomst te doen plaatsvinden, maar mijn leidinggevende zich in Leeuwarden blijkt op te houden. Ik heb hem telefonisch nog gevraagd of hij een beetje hard kon fietsen. Hij bevestigde dat, maar naar zijn mening kon hij dat niet hard genoeg, wat natuurlijk onder de omschreven omstandigheden een teleurstellende mededeling is. Misschien dat het toch verstandig is om bij het aannemen van leidinggevend op Van Hall Larenstein wat meer rekening te houden met de sportieve prestatiecurve van potentieel leidinggevend. Voor zover ik weet, woont mijn leidinggevende in Duiven, in ieder geval in de omgeving van Arnhem. Dus het is ook wel logisch om dat beoordelingsgesprek in Leeuwarden te houden. Maar voor hetzelfde geld heb ik niet op zitten letten bij het maken van de afspraak. Ter geruststelling: dat beoordelingsgesprek heeft inmiddels in Leeuwarden plaatsgevonden, met de wat voorspelbare uitslag als gevolg.

Flexibele werkplekken

Dat melden bij de receptie in Velp is noodzakelijk, omdat mijn leidinggevende sinds enige tijd in Velp geen vaste werkplek meer heeft en de leidinggevend in Leeuwarden sinds het begin van dit studiejaar trouwens ook niet meer. U begrijpt het al, men is in al zijn en haar wijsheid overgestapt op flexibele werkplekken. Ik weet dus niet waar personeelsleden op een bepaalde dag uithangen. Ik heb in een eerder stadium in dit tijdschrift al eens over het instellen van flexibele werkplekken geschreven.

Die hele flexibilisering van de werkplekken heeft volgens het CvB natuurlijk en vanzelfsprekend een efficiencyverhoging tot gevolg. Ik weet dat nog niet zo zeker, maar ik ben optimistisch van aard en dus nog wel in blijde verwachting van een significante werkdrukverlaging, nadat de docent-student ratio in verband met ontwikkelingen in de bekostiging van de hogeschool in het nadeel van de docenten is aangepast. Maar misschien moet ik het gewoon weer positief zien en is het slechts een voorschotje op de omvangrijke efficiëncyslag die dankzij de invoering van flexibele werkplekken geboekt gaat worden. In de toekomst dan, want dat is gedurende de overgangssituatie in ieder geval niet zo, maar dat had ook niemand verwacht. Daarom heeft het personeel ook geen uren gekregen voor de werkzaamheden die voorspelbaar aan de hele operatie gekoppeld zijn. Dat werk mochten en moeten ze in hun vrije tijd doen!

Dat er voor mij in de overgangssituatie geen efficiëncyslag te boeken was is trouwens in ieder geval deels ook mijn eigen schuld. Je moest eind vorig studiejaar een of meerdere verhuisdozen vullen met spullen die niet verloren mochten gaan. Dat heb ik ook netjes gedaan en ik heb vervolgens de speciaal voor deze gelegenheid ontworpen sticker op de verhuisdoos geplakt. Maar daarbij heb ik een klein foutje gemaakt. Het is niet zo slim om die sticker op de bovenkant

van de verhuisdoos te plakken, terwijl daarvoor duidelijk speciaal aangeduide vakjes op de zijkanten van de doos zijn aangebracht. Probeer vervolgens je eigen verhuisdoos maar eens tussen alle andere verhuisdozen terug te vinden als die dozen tot vijf hoog opgestapeld staan. Dan is de kans wel erg groot dat mijn stickertje ergens klem zit. Ik ben dus meer dan een half uur aan het zoeken geweest om vervolgens tot de conclusie te komen dat mijn verhuisdoos niet te vinden was. Ik realiseerde me dat er in die verhuisdoos toch ook wel enige spullen zaten die bij een definitief vertrek uit mijn werksituatie mijn eigen werkdruk significant zouden verhogen. En dan begin zelfs ik na te denken.

Ik had voor de zomervakantie een weliswaar verkeerd gestickerde verhuisdoos. En ik heb goed gezocht. Maar ik heb hem niet gevonden. En dat nadenken leverde de volgende conclusie op: laat ik eens onderin het gebouw gaan kijken of die verhuisdoos misschien nog '*gewoon*' op mijn oude tijdelijke werkplek in die koude oorlogbunker staat die ik samen met mijn collega's toegewezen kreeg toen mijn nog oudere werkplek gesloopt ging worden. En daar vind je dan je verhuisdoos: het ding is ondanks de sticker niet naar zijn bestemming verplaatst. Vraag me niet waarom. Ik heb het toen zelf maar gedaan.

In het concept dat achter de flexibilisering van de werkplekken zit is opgenomen dat studenten geen toegang hebben tot de kantoortuinen van de docenten. Ik weet niet of er nog planten in die tuinen komen te staan, maar op dit moment slaat de toevoeging '*tuin*' in ieder geval nog nergens op. Door dat niet hebben van toegang staan dus met enige regelmaat groepjes studenten min of meer wanhopige pogingen te doen om vanaf de ingang van de kantoortuin waar te nemen of een bepaalde telefonisch onbereikbare docent wel of niet ergens op een flexibele werkplek zit. Maar die studenten hebben vanaf de ingang geen vrij zich op alle werkplekken, omdat de kantoortuin in verband met het verzachten van de negatieve gevolgen van kantoortuinen in allerlei hokjes en vlakjes is opgedeeld. U kent dat wel, met behulp van muurtjes en dwars geplaatste kasten. Het is wel een beetje voorspelbaar wat er dan gebeurt. Om de verwarring nog te doen toenemen, zijn er teams die er geen enkel bezwaar tegen hebben dat studenten de kantoortuin inlopen en van andere teams zijn er weer individuele docenten die studenten toelaten. Het is dus nog een beetje een rommeltje zou je kunnen zeggen, waarbij ik de aantekening maak dat ik persoonlijk niet vrolijk wordt van het feit dat studenten volgens het concept de kantoortuinen van de docenten niet in mogen. Maar daar heeft iedereen zijn eigen mening over.

Ik kan me over het algemeen goed afsluiten van mijn omgeving. Dus ik overleef het wel. Als ik mijn laptop niet meegenomen heb naar Leeuwarden, ga ik wel aan een desktop in de mediatheek werken. Zit je midden tussen de studenten, maar dat vind ik persoonlijk ook prima. Als ik echt rustig wil werken doe ik dat wel thuis. Toch heb ik het gevoel dat er op Van Hall Larenstein een concept ingevoerd wordt dat in feite zijn beste tijd alweer gehad heeft. Het is een fenomeen dat je in het onderwijs wel vaker tegen komt: we sukkelen wat achter de ontwikkelingen aan en de uitvoering is over het algemeen te karig en te goedkoop om het gekozen concept echt optimaal te laten werken.

Ideaal zou een keuzesituatie zijn. Degenen die graag in een kantoortuin willen werken krijgen daartoe de gelegenheid, degenen die liever een eigen permanente werkplek in een rustige omgeving hebben kunnen dáárvoor kiezen. Leven en laten leven. Misschien is dat dan weer te

duur, maar ik weet uit ervaring dat werknemers sterk verschillen en dus ook onder heel verschillende omstandigheden optimaal presteren.

Het management kiest veel te vaak voor een concept waar vervolgens iedereen in moet passen. Dat gaat naar mijn mening nooit optimaal werken. Je zou ook kunnen zeggen: het enige dat in het concept van de kantoortuin niet geflexibiliseerd wordt is het concept zelf en de daaraan gekoppelde visie van het College van Bestuur.

Gerrit Karssenber